

1 Νοεμβρίου 2019

Νόμος 4635/2019 (ΦΕΚ Α' 167/30.10.2019) Γενικό Εμπορικό Μητρώο

Ο Ν. 4635/2019 (ΦΕΚ Α' 167/30.10.2019), ο οποίος καταργεί στο σύνολό τους τις διατάξεις του Πρώτου Μέρους του Ν. 3419/2005 σχετικά με τη λειτουργία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.), αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό και στην απλούστευση των διαδικασιών του Γ.Ε.ΜΗ., στη θέσπιση ενός αυστηρού χρονικού πλαισίου για την ολοκλήρωση της δημοσιότητας από το Γ.Ε.ΜΗ. και στην πρόβλεψη κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης των προβλεπόμενων υποχρεώσεων.

Οι κύριες αλλαγές που επέφερε ο νέος νόμος συνοψίζονται ως ακολούθως:

Εγγραφόμενοι στο Γ.Ε.ΜΗ.

- **Γίνεται επικαιροποίηση** και αναλυτική καταγραφή των υπόχρεων εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. με την **κατάργηση της προαιρετικής εγγραφής** στο Μητρώο και την ρητή πρόβλεψη στον νέο νόμο αποκλειστικά και μόνο των υπόχρεων εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. και των εξαιρουμένων από την υποχρέωση εγγραφής.
- **Επεκτείνονται** οι υπόχρεοι εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. στους Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς, στις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) και στους Κοινωνικούς Συνεταιρισμούς Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.), στην Αστική Εταιρεία με οικονομικό σκοπό (του Α.Κ. 784 και του άρθρου 270 Ν. 4072/2012), στην Κοινοπραξία καθώς και στους ομόρρυθμους εταίρους. οι οποίοι πλέον, υπό τις νέες ρυθμίσεις, είναι και ατομικά υπόχρεοι εγγραφής και απόκτησης μοναδικού αριθμού Γ.Ε.ΜΗ.
- **Εγγράφονται υποχρεωτικά στο Γ.Ε.ΜΗ.** όλα τα φυσικά πρόσωπα με εγκατάσταση στην ημεδαπή, τα οποία διενεργούν εμπορικές πράξεις, αλλά πλέον και όσα διαθέτουν αγαθά ή υπηρεσίες ή διαμεσολαβούν στην διάθεση αυτών, μέσω οργανωμένης υποδομής ή

και μέσω εκμετάλλευσης της εργασίας τρίτων προσώπων.

- **Εξαιρούνται ρητά** από την υποχρέωση εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ.: οι κατηγορίες ενώσεων προσώπων και φυσικών προσώπων των οποίων ο σκοπός δεν είναι εμπορικός, και συγκεκριμένα τα Σωματεία, τα Ιδρύματα, οι Επιτροπές Εράνων, τα φυσικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα, οι αστικές εταιρείες για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας δικηγόρων, συμβολαιογράφων και δικαστικών επιμελητών, αλλά και η Ναυτική Εταιρεία του Ν. 959/1979, η Ναυτιλιακή Εταιρεία πλοίων αναψυχής (ΝΕΠΑ) του Ν. 3182/2003, καθώς και τα γραφεία ή υποκαταστήματα αλλοδαπών επιχειρήσεων, που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 27/1975 και του α.ν. 378/1968.

Διαδικασία Καταχώρισης

- **Επεκτείνεται η προθεσμία** για την υποβολή της αίτησης καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ., η οποία ορίζεται σε 20 **εργάσιμες** ημέρες από τη γέννηση της υποχρέωσης τήρησης της εμπορικής δημοσιότητας.
- Ο προβλεπόμενος υπό το προηγούμενο καθεστώς έλεγχος νομιμότητας, πληρότητας, έγκριση ή εγκριτική απόφαση της Περιφέρειας, Περιφερειακής Ενότητας ή του Περιφερειάρχη **αντικαθίσταται πλέον** από τον έλεγχο που διενεργείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ και την συνακόλουθη απόφαση του Προϊσταμένου αυτών.
- **Προβλέπεται η δυνατότητα αυτοματοποιημένης καταχωρίσεως και δημοσιεύσεως** στο Πληροφοριακό Σύστημα του Γ.Ε.ΜΗ. συγκεκριμένων πράξεων και στοιχείων, δηλαδή απευθείας από τους ίδιους τους υπόχρεους (με την χρήση κωδικών που θα τους δίδονται), χωρίς να προηγηθεί έλεγχος νομιμότητας και πληρότητας από την αρμόδια

Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. (η οποία για τις συγκεκριμένες πράξεις -με την εξαίρεση των συμβολαιογραφικών πράξεων- θα περιορίζεται σε δειγματοληπτικούς ελέγχους. Η διαδικασία και οι ειδικότερες λεπτομέρειες των οποίων θα καθορίζονται με Υπουργική Απόφαση). Οι πράξεις και τα στοιχεία που καταχωρούνται και δημοσιεύονται αυτοματοποιημένα στο Γ.Ε.ΜΗ. είναι (α) αυτές που περιβλήθηκαν τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου (οι οποίες καταχωρούνται είτε από τον πιστοποιημένο συμβολαιογράφο που τις συνέταξε είτε από τον υπόχρεο, αν η πράξη έχει συνταχθεί από μη πιστοποιημένο συμβολαιογράφο), (β) αυτές που αφορούν προσωπικές εταιρείες (εκτός των περιπτώσεων λύσεως, διαγραφής και αναβίωσης) και (γ) αυτές που αφορούν κεφαλαιουχικές εταιρείες (εκτός των περιπτώσεων λύσεως, διαγραφής, αναβίωσης και τροποποίησης καταστατικού που δεν περιβάλλονται τον συμβολαιογραφικό τύπο). Ρητά εξαιρούνται από την αυτοματοποιημένη καταχώριση και δημοσίευση οι πράξεις των Εταιρικών Μετασχηματισμών του πρόσφατου Ν. 4601/2019.

- **Επιδίδεται η αποτελεσματική διεκπεραίωση** των αιτήσεων καταχώρισης των πράξεων και στοιχείων εκείνων για τις οποίες απαιτείται έλεγχος νομιμότητας από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., καθώς τίθεται προθεσμία 5 εργασίμων ημερών στην αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. από την παραλαβή της αιτήσεως, προκειμένου η τελευταία να προβεί στον έλεγχο, την καταχώριση και δημοσίευση της πράξεως στο Γ.Ε.ΜΗ., με δυνατότητα παράτασης, ενώ τελικά η διαδικασία καταχώρισης δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις 21 μέρες συνολικά.
- **Διευρύνονται οι υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ.** με την ένταξη και των συμβολαιογράφων ως πιστοποιημένων Υπηρεσιών Γ.Ε.ΜΗ. προς τον σκοπό της ταχύτερης εξυπηρέτησης των υπόχρεων. Οι εξουσιοδοτημένοι συμβολαιογράφοι Γ.Ε.ΜΗ. θα προβαίνουν απευθείας στην καταχώριση και δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ. των συμβολαιογραφικών πράξεων που συντάσσουν.

Διαλειτουργικότητα Γ.Ε.ΜΗ.

- **Θεσπίζεται η υποχρεωτική διασύνδεση του Γ.Ε.ΜΗ.** με άλλα εθνικά μητρώα (π.χ. ΟΣΔΥΥ, Μητρώο Εμπορικών Σημάτων τόσο για τα εθνικά όσο και για τα ευρωπαϊκά σήματα) και κυρίως με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Φορολογίας (Ο.Π.Σ.Φ.) TAXIS, καθώς και με άλλα Μητρώα που τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή.

Λοιπές Διατάξεις

- **Προβλέπεται για πρώτη φορά η έκδοση Πιστοποιητικού Καλής Λειτουργίας (Good Standing)**, το οποίο ισχύει για 2 μήνες
- **Προβλέπεται η περίπτωση διόρθωσης σφαλμάτων με αναδρομική ισχύ.**
- **Με τον νέο νόμο διευκρινίζεται ότι** τα τέλη που καταβάλλουν οι υπόχρεοι εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. είναι ανταποδοτικά και εξειδικεύονται σε 4

κατηγορίες, λεπτομέρειες για τα οποία θα καθοριστούν με Υπουργική Απόφαση.

- Ο ανώτατος χρόνος ισχύος της δέσμευσης επωνυμίας ή/και διακριτικού τίτλου σε επίπεδο προέγκρισης είναι οι **τρεις** μήνες από την υποβολή της αίτησης. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου του ως άνω διαστήματος, πρέπει να υποβληθεί νέα αίτηση.
- **Για πρώτη φορά προβλέπεται** η δυνατότητα και ορίζεται η διαδικασία αναβίωσης ενός νομικού προσώπου μετά την διαγραφή του από το Γ.Ε.ΜΗ., σε περιπτώσεις εταιρειών που παρά την περάτωση της διαδικασίας εκκαθαρίσεώς τους και διαγραφής τους από το Γ.Ε.ΜΗ. επιθυμούν την επαναλειτουργία τους.

Συνέπειες παραβάσεων

- **Προβλέπονται διοικητικές κυρώσεις** σε βάρος των υπόχρεων ή των νομίμων εκπροσώπων τους για παράβαση των διατάξεων του νόμου και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, λεπτομέρειες των οποίων θα καθορίζονται σε Υπουργική Απόφαση. Οι κυρώσεις αυτές συνίστανται σε πρόστιμο, που θεσπίζεται για πρώτη φορά με κατώτατο όριο από 500 έως 100.000 ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, κατόπιν ακροάσεως του φερόμενου ως παραβάτη, ενώ σε περίπτωση υποτροπής, προβλέπεται ότι το ποσό του προστίμου μπορεί να διπλασιαστεί ή να τριπλασιαστεί.
- **Με πράξη της αρμόδιας Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ.,** τίθεται σε κατάσταση αναστολής καταχωρίσεων, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αίτησης τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, εγγεγραμμένο στο Γ.Ε.ΜΗ. νομικό πρόσωπο το οποίο (α) δεν τηρεί για 2 συνεχή έτη τις υποχρεώσεις δημοσίευσης πράξεων στο Γ.Ε.ΜΗ., (β) αν 2 έτη μετά τη θέση για οποιονδήποτε λόγο σε διαδικασία εκκαθάρισης, δεν έχει προβεί σε δημοσίευση ισολογισμού έναρξης εκκαθάρισης ή (γ) αν έχει ανασταλεί το Α.Φ.Μ του, ενώ η αρμόδια Δ.Ο.Υ ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την εν λόγω αναστολή, καθώς και την τυχόν απόφαση ανάκλησης της αναστολής.
- **Παράλειψη της υποχρέωσης δημοσιότητας** που προβλέπεται στις οικείες διατάξεις για τους υπόχρεους στο Γ.Ε.ΜΗ. καθιστά αδύνατη τη συμμετοχή των προσώπων ή των ενώσεων προσώπων που προβλέπει ο νέος νόμος σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών με πρόσωπα του δημόσιου τομέα και τη διεκδίκηση από αυτούς προγραμμάτων ΕΣΠΑ.

Έναρξη Ισχύος του Νόμου

- Ο ισχύς του νέου Νόμου αρχίζει 3 μήνες από τη δημοσίευση του στο ΦΕΚ.

Σχόλια- Παρατηρήσεις

- Οι τροποποιήσεις που εισάγονται με τον νόμο αυτό (διενέργεια ελέγχων εξ' ολοκλήρου από τις Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. και κατάργηση έγκρισης από

- τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας) καθιστούν αναγκαίες ανάλογες τροποποιήσεις/προσαρμογές των σχετικών διατάξεων των Ν. 4548/2019 (περί Αωνύμων Εταιρειών) και 4601/2019 (περί εταιρικών μετασχηματισμών).
- Η μεταχείριση των ελεύθερων επαγγελματιών απαιτεί περαιτέρω διευκρινίσεις (απαιτείται δηλαδή να διευκρινιστεί αν οι ελεύθεροι επαγγελματίες που διαθέτουν οργανωμένη δομή είναι υπόχρεοι για εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. π.χ. οι δικηγόροι, (καθώς ρητά εξαιρούνται μόνο οι δικηγορικές εταιρείες) ή οι ηλεκτρολόγοι (εν γένει ελεύθεροι επαγγελματίες) που ασκούν ατομική επιχείρηση με τη βοήθεια υπαλλήλων).
 - Κωδικοποιούνται όλες οι διατάξεις για τις πράξεις ή στοιχεία των υπόχρεων που πρέπει υποχρεωτικά να καταχωρίζονται και να δημοσιεύονται στη Μεριδα του υπόχρεου στο Γ.Ε.ΜΗ., τα οποία προβλέπονταν σε επιμέρους υπουργικές αποφάσεις. Προβληματισμός δημιουργείται σχετικά με τα ατομικά στοιχεία των φυσικών προσώπων - νομίμων εκπροσώπων των υπόχρεων νομικών προσώπων (ενδεικτικά αριθμός δελτίου ταυτότητας, ΑΦΜ, διεύθυνση κατοικίας κλπ.), τα οποία πλέον θα δημοσιεύονται και στη μερίδα του υποχρέου στο Γ.Ε.ΜΗ. και όχι μόνο σε Ανακοινώσεις του Γ.Ε.ΜΗ. σε αντιδιαστολή με την νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών και μάλιστα ειδικών προσωπικών δεδομένων.
 - Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη διαλειτουργικότητα του Γ.Ε.ΜΗ με άλλα μητρώα και κυρίως με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Φορολογίας (Ο.Π.Σ.Φ) TAXIS, με βασική επιδίωξη τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών που ίσχυαν έως σήμερα.
 - Η προθεσμία καταχώρισης δημιουργεί ασάφειες: με το νέο νόμο είναι **20 εργάσιμες** μέρες από την ημερομηνία που γεννήθηκε η υποχρέωση δημοσιότητας. Αντίθετα, ο Ν. 4548/2018 ορίζει προθεσμία **20 ημερών** για την καταχώριση των πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου στο Γ.Ε.ΜΗ., ενώ η δημοσίευση της πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων πρέπει να γίνεται τουλάχιστον **20 πλήρεις** μέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης.
- Καθιερώνεται ένα αυστηρό χρονικό πλαίσιο για την υλοποίηση της δημοσιότητας από το Γ.Ε.ΜΗ. (πέντε εργάσιμες μέρες με ανώτατο όριο τις 21 μέρες), το οποίο συνεπάγεται ότι σε περίπτωση υπέρβασης των προθεσμιών καταχώρισης με υπαιτιότητα του Γ.Ε.ΜΗ., ο υπόχρεος- αιτών απαλλάσσεται από το σύνολο των τελών τήρησης μερίδας Γ.Ε.ΜΗ. για το επόμενο έτος.
 - Χρειάζεται να διευκρινιστούν τα κριτήρια του έννομο συμφέροντος που πρέπει να αποδειχθεί, προκειμένου να ληφθούν πιστοποιητικά από τρίτα πρόσωπα σχετικά με πράξεις που δεν υπόκεινται σε δημοσιότητα, προς αποφυγή δυσχερειών τόσο στις υπηρεσίες όσο και στους πολίτες.

Επικοινωνία

Λιάνα Κοσμάτου

Δικηγόρος/Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια

T: +30 210 60 62 159

E: ikosmatou@cpalaw.gr

Ειρήνη Ζούλη

Δικηγόρος/Διευθύντρια

T: +30 210 60 62 159

E: izouli@cpalaw.gr

Αγγελική Σαραντάκου

Δικηγόρος/Supervising Senior

T: +30 210 60 62 159

E: asarantakou@cpalaw.gr

www.cpalaw.gr

Η παρούσα έκδοση έχει σκοπό να παράσχει στον αναγνώστη γενική ενημέρωση επί των αναφερομένων θεμάτων. Καμία ενέργεια δεν πρέπει να γίνει χωρίς προηγουμένως να ληφθεί κατάλληλη επαγγελματική συμβουλή που θα στηρίζεται στα πραγματικά περιστατικά της κάθε περίπτωσης.

© 2019 Κ. Παπακωστόπουλος & Συνεργάτες, Δικηγορική Εταιρεία, ανεξάρτητο μέλος του διεθνούς νομικού και φορολογικού δικτύου της KPMG. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος.